

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВІНАХІДвидається під
відповідальністю
власника
патенту

(54) СПОСІБ ІЗОЛЯЦІЇ ПРИПЛИВУ ВОДИ У СВЕРДЛОВИНУ

(21) 2001010541

(22) 24.01.2001

(24) 15.06.2001

(46) 15.06.2001, Бюл. № 5, 2001 р.

(72) Балакіров Юрій Айрапетович, Лобецький
Володимир Анатолійович, Маштанов Тимур Дмит-
рович(73) ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІ-
ДАЛЬНІСТЮ "ПОЛІНАФТА"(57) Спосіб ізоляції припливу води у свердловину,
який включає послідовну закачку в привибійну
зону пласта закупорюючого агента, який від-
різняється тим, що як закупорюючий агент
використовують розплавлену сірку та асфальт.

Винахід відноситься до нафтогазової про-
мисловості, зокрема до засобів ізоляції припливу
води у свердловину.

Найближчим за технічною суттю є спосіб
ізоляції припливу води у нафтову свердловину, що
полягає в послідовній закачці в привибійну зону
пласта двоокису сірки (SO_2) і сірководню (H_2S),
при змішанні яких виділяється сірка, яка утворює в
порах породи аморфний, гелеподібний осадок
[Методи ізоляції пластів при буренні і експлуа-
тації скважин. Блашев В.А., Умрихина Е.М. Об-
зоры иностранных патентов ВНИИЭНГ. М., 1972,
серия «Добыча»].

Недоліком прототипу є низька міцність утво-
реної структури. Ця обставина призводить до
необхідності закачки великої кількості реагенту і не
дозволяє дати гарантію якісної ізоляції припливу
пластової води. Також до недоліків даного за-
собу відноситься і те, що двоокис сірки і сірко-
водень є агресивними, високотоксичними речови-
нами. Вплив цих речовин викликає інтенсивну ко-
розію нафтопромислового і свердловинного об-
ладнання і може викликати отруєння (навіть із ле-
тальними наслідками) обслуговуючого персоналу.

В основу винаходу поставлено завдання ст-
ворити такий спосіб ізоляції припливу води у
свердловину, у якому шляхом заміни агента, до-
сягається формування міцної структури, що ізолює
воду.

Для вирішення завдання запропоновано
спосіб ізоляції припливу води у свердловину, який
включає закачку в привибійну зону пласта закупорю-
ючого агента, у якому згідно з винаходом, як за-
купорюючий агент використовують розплавлену
сірку та асфальт, що застигаючи, утворюють міц-
ну кристалічну структуру.

Заявлений спосіб реалізується наступним
чином. На вибій свердловини в інтервал водоприп-
ливу доставляють термометр, нагрівач і закупорю-
ючий матеріал, що представляє собою виготовле-
ний із сірки циліндр висотою, рівною розміру ін-
тервалу водоприпливу. Герметизують свердловину.
Включають нагрівач. Температуру контролюють по
глибинному термометру. Потім у пласт продав-
ляють розплав сірки та асфальту з наступним на-
гнітанням у свердловину води в обсязі, рівному об-
сягу сірчаного циліндру. Продавивши необхідний
об'єм води, перебивають гирло свердловини і
відключають нагрівач. По досягненні температури
на вибій свердловини нижче температури плавл-
лення сірки ($112,8-119^\circ\text{C}$) розряджають свердло-
вину, піднімають нагрівач, термометр і пускають
свердловину в роботу.

Водоізоляційний бар'єр, що утворився, на-
дійно перебиває шляхи припливу води у свердло-
вину.

Приклад. Випробування способу проводили
на установці для визначення параметрів фільтра-
ції пластової нафти у пористому середовищі. Вип-
робування проводили у такому порядку. Споруд-
жували модель пласта і прокачували через цю мо-
дель пластову воду з наступним визначенням про-
никності. Параметри моделі пласта: довжина 42
см, діаметр 2,7 см, пористість 16%. Фільтрацію мо-
делі пластової води проводили при перепаді тиску
 $0,525 \text{ МПа}$. Об'ємна швидкість фільтрації складала
 $45 \text{ см}^3/\text{хв}$. Проникність моделі пласта дорівнює
 $0,105 \text{ мкм}^2$.

Потім проводили обробку торця моделі
пласта по способу-прототипу і по запропоновано-
му способу. По запропонованому засобі випро-

бування проводилися таким чином. Розігрівали модель пласта і плунжер до температури 140°C і подавали на вхід у кернотримач розплав сірки та асфальту в об'ємі 0,5 см³, прокачували ще 0,5 см³ продавочної рідини, у якості якої використовували гліцерин. Охоплювали кернотримач до температури 70°C і намагалися відновити фільтрацію. Проте водоізоляційний екран, що утворився, надійно ізолював пористе середовище, перешкоджаючи поновленню фільтрації. Подібні випробування проводилися при різноманітних перепа-

дах тиску. Результати випробувань наведені в таблиці:

Як видно з таблиці, запропонований засіб забезпечив абсолютну ізоляцію моделі пласта. У всьому діапазоні градієнту тиску від 1,25 до 10,0 МПа/м фільтрація через модель пласта відсутня.

Таким чином, запропонований спосіб на відміну від відомих дозволить надійно ізолювати водоприпливу у видобувні свердловини. Він також може з високою ефективністю використовуватися при ліквідації заколонних перетоків.

Параметр	Початкове значення	Спосіб	
		Прототип	Пропонуваний
Довжина моделі пласта, м	0,42	0,42	0,42
Діаметр моделі пласта, м	0,027	0,027	0,027
Пористість, %	16	16	16
Перепад тиску, МПа:			
1.	0,525	0,525	0,525
2.	-	1,05	1,05
3.	-	2,1	2,1
4.	-	4,2	4,2
Градієнт тиску, МПа:			
1.	1,25	1,25	1,25
2.	-	2,5	2,5
3.	-	5,0	5,0
4.	-	10,0	10,0
Об'ємна швидкість фільтрації, МПа/м:			
1.	45,0	10,0	0,0
2.	-	24,0	0,0
3.	-	83,0	0,0
4.	-	286,0	0,0

Тираж 50 екз.

Відкрите акціонерне товариство «Патент»

Україна, 88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 101

(03122) 3 - 72 - 89 (03122) 2 - 57 - 03